

Obrazac bodovne liste *

Naziv ministarstva:	Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma		
Naziv i godina objave javnog konkursa:	„Informisan i aktivran potrošač je zaštićen potrošač - Jačanje sistema zaštite potrošača u Crnoj Gori za 2023. godinu“, 2023. godina		
Naziv projekta, odnosno programa:	„Ponuda po mjeri potrošača s invaliditetom“		
Naziv nevladine organizacije:	„Savez slijepih Crne Gore“, Podgorica		
Kriterijum (ukupan broj bodova)	Mjerilo (raspon bodova)	Broj bodova	Obrazloženje dodijeljenih bodova
1. Doprinos ostvarivanju javnog interesa i realizaciji strateških ciljeva u određenoj oblasti projekta, odnosno programa (do 35 bodova)			<p>Projekat se realizuje u oblasti zaštite potrošača, i povezan je sa sljedećim prioritetnim oblastima od javnog interesa definisanih strateškim dokumentima, javnim politikama i zakonima: UN konvencija o pravima osoba sa invaliditetom, Opšt komentar br. 2, član 9 Pristupačnost, Komiteta UN o pravima OSI, Zakonom o zaštiti potrošača, Pravilnikom o listi proizvoda načinu isticanja obavlještenja o robi na Brajevom pismu, Nacionalnim programom zaštite potrošača. Podnosiac projekta je lijepo, na vrlo pitak način, opisao najvažnije djelove ovih dokumenata koji se odnose na zaštitu lica sa invaliditetom kao potrošača. U daljem tekstu, u prijavi, se naglašava da se u Zakonu o zaštiti potrošača prvi put pominiće obilježavanje proizvoda za osobe sa oštećenjem vida. Crna Gora je tada bila prva ne samo balkanska već i evropska država koja je usvojila ovakvo zakonsko rješenje. Zakon je tumačen, tako da svi proizvodi moraju biti obilježeni Brajevim pismom. Objasnjene su dvije Direktive EU (2005/29 i 2011/83/EU), ali to teoretski. Samo u zadnjoj rečenici se kaže</p>
		8	

		da će sve navedene politike biti predmet aktivnosti projekta, realizacije, te postizanja ciljeva istog, bez ikakvog šireg objašnjenja.
4	1.2. Obrazloženje potrebe za realizacijom projekta, odnosno programa (do 5 bodova)	Identifikovano je nekoliko problema koji se žele riješiti u okviru projekta (distanca između rafrova zna da ograniči prolaz za osoba koje koriste kolica, visina proizvoda bude često nedostizna za osobe koje su manjeg rasta ili koje koriste kolica, manji marketi su često nepristupačni, nedostatak proizvoda sa deklaracijom na Brajevom pismu i td.) Sprovodenje planiranih aktivnosti može dovesti do rješavanja/doprinijeti rješavanju navedenih problema, ali nije jasno opisana hijerarhija uzrok-posljedica središnjeg problema odnosno potrebe. U prijavi je navedeno sijaset statističkih podataka koji potvrđuju opisano znanje.
4	1.3 Jasno definisanje ciljnih grupa i broja korisnika (do 5 bodova)	Navedene su ciljne grupe i kategorije krajnjih korisnika, koji su u skladu sa onim ciljnim grupama navedeni u Javnom konkursu Kvantifikovan je broj pripadnika ciljnih grupa koji se planira uključiti u projekt , ali nije opisan način selekcije i uključivanja ciljnih grupa u projekt (navedeno da su ciljne grupe najmanje 30 osoba sa invaliditetom). Nije objašnjeno kako će se prati i mjerit učestvovanje ciljne grupe u okviru projekta.
5	1.4. Doprinos projekta odnosno programa rješavanju problema ciljnih grupa i korisnika (do 5 bodova)	Doprinos projekta rješavanju problema ciljnih grupa i krajnjih korisnika. U prijavi se kaže da će projekt biti od višestruke koristi za lica sa invaliditetom, ovim projektom će se ublažiti jaz neravnopravnosti i krenuti u

			smjeru izjednačavanju mogućnosti i nediskriminacije. Projekat može realno riješiti/doprinijeti rješavanju navedenih problema ili namirenju potreba.
1.5. Doprinos projekta, odnosno programa u ostvarivanju javnog interesa na sjeveru i u nerazvijenim opštinama (do 5 bodova);	3	1.6. Doprinos projekta, odnosno programa regionalnom razvoju kroz korишћenje turističkih kapaciteta na sjeveru i u nerazvijenim opštinama (organizovanje obuka, seminara, radionica, okruglih stolova) (do 5 bodova).	U projektnoj prijavi je navedeno da se projekat realizuje na teritoriji čitave Crne Gore. Kada se izračuna prosjek razvijenosti čitave Crne Gore dobiće se koeficijent 12, koji odgovara Opštinama koje se nalaze u IV grupi razvijenosti. U projektnoj prijavi se navodi da će fokus grupe biti organizovane u Podgorici, Nikšiću Bijelom Polju. Kako se samo troškov organizovanja fokus grupe u Bijelom Polju računaju kao doprinos projekta, odnosno programa regionalnom razvoju kroz korишћenje turističkih kapaciteta na sjeveru i u nerazvijenim opštinama (organizovanje obuka, seminara, radionica, okruglih stolova) a to je mali iznos.
UKUPNO BODOVA PO 1. KRITERIJUMU: (najviše 35 bodova)	24		
2. Kvalitet prijavljenog projekta, odnosno programa (do 30 bodova)	8	2.1. Ciljevi projekta, odnosno programa jasni, dostižni, mjerljivi i realni a predložene aktivnosti osmišljene tako da vode ka ostvarenju ciljeva (do 10 bodova)	Osnovni cilj projekta je smanjenje različitih vidova diskriminacije osoba sa invaliditetom u Crnoj Gori i doprinos borbi za ravnopravnost ovih osoba. Navedeno je više specifičnih ciljeva koji odgovaraju ciljevima u Javnom konkursu. Ciljevi nemaju navedene indikatore navedeni su mjerljivi rezultati koji se očekuju po završetku projekta. Predloženi plan aktivnosti je detaljno opisan i realan – jasno

		definisani koraci, uloge stekholdera, kao metode kojima će se sprovoditi aktivnosti.
2.2. Projekat, odnosno program sadrži jasan plan za praćenje i procjenu uspješnosti (do 5 bodova)	4	Projekat ima jasan plan praćenja i plan procjene učinka projekta koji je realan izvediv, a izvještaji o istima će biti javno dostupni, ali nije pomenu ta eksterna evaluacija.
2.3. Usklađenost predloženog budžeta sa planiranim aktivnostima i opravdanost traženog budžeta i projekta (do 10 bodova)	4	Budžet je detaljan, prati aktivnosti, ali ima i nedostataka. Naime, čak pola budžeta se isplaćuje za ljudske resurse (oko 52%), odnosno zarade i naknade.
		Kada su u pitanju troškovi za održavanje fokus grupe trebalo je napisati jedinične cijene usluga, jer nijesu iste cijene zakupa prostora i rukča u Bijelom Polju, Nikšiću ili Podgorici.
2.4. Jasno određena održivost projekta, odnosno programa (do 5 bodova)	3	Takođe, nije navedeno gdje će se održati press konferencija, predstavljanje komparativne analize, a od Opštine održavanja konferencije zavisi i visina troška (ovako nije jasno kako je Aplikant došao do ove visine troška?).
UKUPNO BODOVA PO 2. KRITERIJUJU: (najviše 30 bodova)	19	Trebalo je dati i jedinične cijene troška.

3. Kapacitet nevladine organizacije da realizuje projekt, odnosno program (do 30 bodova)	3.1. Povezanost predloženog projekta odnosno programa sa prethodnim aktivnostima organizacije i misijom organizacije (do 10 bodova)	10	Projekat je povezan sa prethodnim aktivnostima, kao i misijom organizacije.
	3.2. Broj realizovanih projekata, odnosno programa u oblasti u kojoj se aplicira u prethodnoj kalendarskoj godini i iznos sredstava za njihovu realizaciju (do 5 bodova)	3	U projektnoj prijavi je navedena realizacija tri projekta sa budžetom od 12.160,00€.
	3.3. Broj i kvalifikacije lica koja su u radnom odnosu u organizaciji, kao i broj drugih radno angazovanih lica u organizaciji, posebno onih koji će biti angažovani na realizaciji projekta, odnosno programa (po osnovu ugovora o volonterskom radu, ugovora o djelu i sl.) (do 5 bodova)	4	Napravljen je projektni tim sa Koordinatorom (data je biografija), zaposlenina u organizaciji i volontera, ali neće biti angažovani spoljni stručni saradnici.
	3.4. Godišnji prihodi i rashodi organizacije u poslednje tri godine (do 5 bodova)	5	Prosječni godišnji prihod (za prethodne tri kalendarske godine) je mnogo veći od iznosa traženog budžetom projekta.
4. Transparentnost rada nevladine organizacije (do 5 bodova)	3.5. Relevantnost partnera uključenih u programsku i finansijsku realizaciju projekata, odnosno programa (do 5 bodova)	0	Partner nije planiran u projektu.
	UKUPNO BODOVA PO 3. KRITERIJUMU: (najviše 30 bodova)	22	
4. Transparentnost rada nevladine organizacije (do 5 bodova)	4.1 Dostupnost podataka o radu i finansijskom poslovanju na sopstvenoj ili uslužnoj internet stranici, kao i društvenim mrežama (do 5 bodova)	5	Organizacija ima svoj sajt, na kome se nalazi veliki broj podataka o životu i radu organizacije, kao i o finansijskom poslovanju.
	UKUPNO BODOVA PO 4. KRITERIJUMU: (najviše 5 bodova)	5	
	UKUPAN BROJ BODOVA:	70	

NAPOMENA:

Ne može biti finansirani projekt odnosno program koji je po osnovu bodovanja kriterijuma "doprinos ostvarivanju javnog interesa" dobio manje od 17,5 bodova za taj kriterijum kao i projekt, odnosno program čiji je konacan broj ostvarenih bodova manji od 50% ukupnog broj bodova (član 32e Zakona o nevladim organizacijama)

PROJEKAT SE PREDLAŽE ZA FINANSIRANJE: DA

ZAVRŠNI KOMENTAR PROCJENJUĆA: Projekat se predlaže za finansiranje.

Prednosti (jake snage) programa. Projekat se realizuje u oblasti zaštite potrošača, i povezan je sa sljedećim prioritetnim oblastima od javnog interesa, definisanim strateškim dokumentima, javnim politikama i zakonima: UN konvencija o pravima osoba sa invaliditetom, Opšti komentar br. 2, član 9 Pristupačnost, Komiteta UN o pravima OSI, Zakonom o zaštiti potrošača, Pravilnikom o listi proizvoda i načinu isticanja obavještenja o robi na Brajevom pismu, Nacionalnim programom zaštite potrošača. Podnositelj projekta je lijepo, na vrlo pitak način, opisao najvažnije djelove ovih dokumenata koji se odnose na zaštitu lica sa invaliditetom kao potrošača. U daljem tekstu, u prijavi, se naglašava da se u Zakonu o zaštiti potrošača prvi put помиње обilježavanje proizvoda za osobe sa oštećenjem vida. Crna Gora je tada bila prva ne samo balkanska već i evropska država koja je usvojila ovako zakonsko rješenje. Zakon je tumačen, tako da svi proizvodi moraju biti obilježeni Brajevim pismom. Objasnjenje su i dvije Direktive EU (2005/29 i 2011/83/EU), ali i to teoretski. Osnovni cilj projekta je smanjenje različitih vidova diskriminacije osoba sa invaliditetom u Crnoj Gori i doprinos borbi za ravnopravnost ovih osoba. Navedeno je više specifičnih ciljeva koji odgovaraju ciljevima u Javnom konkursu. Navedeni su mjerljivi rezultati koji se očekuju po završetku projekta. Predloženi plan aktivnosti detaljno opisan i realan – jasno definisani koraci, uloge stekholdera, kao i metode kojima će se sprovoditi aktivnosti.

Nadostaci (slabe snage) programa. U projektnoj prijavi se navodi da će fokus grupe biti organizovane u Podgorici, Nikšiću i Bijelom Polju. Kako se samo troškovi organizovanja fokus grupe u Bijelom Polju računaju kao doprinos projekta, odnosno programa regionalnom razvoju kroz korišćenje turističkih kapaciteta na sjeveru i u nerazvijenim opština (organizovanje obuka, seminara, radionica, okruglih stolova), a to je mali iznos. pola budžeta se isplaćuje za ljudske resurse (oko 52%), odnosno zarade i naknade.

Podgorica, 04.07.2023. god.
Mjesto i datum:

Polpis nezavisnog procjenjivača

* sadržaj obrazca bodovne liste za bodovanje projekata, odnosno programa nevladinih organizacija, utvrdilo je Ministarstvo javne uprave, na osnovu stava 3 člana 8 Uredbe o finansiranu projekata i programa nevladinih organizacija u oblastima od javnog interesa („Službeni list CG”, broj 13/18)